

*Природа
Доњанско
порекло
хармоније*

Изложба слика
ХИЛМИЈЕ ЂАТОВИЋА

14. јун – 28. јун 2023.

ГАЛЕРИЈА ФАКУЛТЕТА УМЕТНОСТИ
УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ
Звечан - Косовска Митровица

„Пејзаж 4“,
уље на платну, 80 x 90 цм, 1980.

Слика Хилмије Ћатовића, дакле, један је од изданака модерне, али је својом суштином класична - пре свега по чврстој усађености у емотивне (подсвесне) слојеве бића сликара. Зачета је у додиру са облицима, простором, бојама и светлошћу (чак и са мирисима!) природног света, поникла је на судару вида и духа, али се коначно оваплотила као целовита ликовна представа јасних формалноматеријалних и естетских принципа. Природа је изазов сликара али и структурни елеменат ткива слике: облици пејзажа су интернационални а не само формални елементи креативног чина. Укратко, ово сликарство живи од свести од блискости и разликама између класичне и модерне уметности, од оног неког посредног искуства односно креативне свести према природи уметности и природи света. Хилмија Ћатовић иде у ред оних сликара који су нашли (и сачували) равнотежу између доживљаја и израза, између феномена опсервације и средства интерпретације. Он је један од најнепосреднијих наших сликара данас, бар кад је реч о целовитости инспиративног чина. Он је снажан сликарски темперамент, непосредног осећања и трајне љубави према богатству пиктуралне материје. Воли раскошне аранжмане, снажне и једноставне ритмове, неочекивана колористичка сазвучја. То воли и то мајсторски чини.

Срето Бошњак

Умјетник се мора поистовјетити са ритмовима природе и уложити најоре да би достигао мајсторство које ће му касније омогућити да се изрази сопственим језиком. За креативност је потребна храброст... Када говоримо о природи не треба заборавити да смо и сами дио природе. Треба и себе да посматрамо са истом радозналости и отвореношћу као када проучавамо сјабло, небо или мисао, јер смо сви повезани са читавим космосом...

Анри Мајис

Парадигма да се до највећих ликовних открића може доћи посматрањем родне земље представља окосницу сликарског дјела Хилмије Ђатовића. Његово ликовно образовање можемо пратити од средње умјетничке школе у Херцег Новом, гдје је учио са Дадом Ђурићем, Урошем Тошковићем, Слободаном Пејовићем, преко средње умјетничке школе у Скопљу, у којој су му професори били Лазар Личеноски и Никола Мартиноски, до Академије примењених уметности у Београду, одсек Сликарство гдје је дипломирао и магистрирао. Хилмијин професионални рад везан је за педагошку дјелатност на високим ликовно-педагошким институцијама у Приштини. Ови сажети подаци о умјетнику представљају темељне вриједности из којих је изникло његово ликовно стваралаштво.

Егзистенцијално везан за другу средину, дубоко свјестан својих корјена и простора са којих је потекао, он је изаткао своје сликарске визије засноване на носталгији, сјећањима, визуелним утисцима које је преточио у ликовни језик, који, ако га упоредимо са црногорским пејзажистима XX вијека показују једну особену и аутентичну ноту романтичарске рафинираности, емоционалне засићености и интелектуалне досљедности.

Хилмијино сликарско дјело уобличава хомогену цјелину преко које умјетник изражава хуман однос према свом окружењу – природи и човјеку. Међутим, оно што га чини јединственим и препознатљивим јесте његово пејзажно сликарство. Овдје није ријеч о буквалном нотирању виђеног већ о ликовној интерпретацији доживљене слике којој умјетник удахњује нов живот. То је сликарско дјело – ода природи које можемо дефинисати одредницама као што су осјећајност, духовност, лиричност. Ослушкујући било природе и спецификум властитих ликовних интересовања, умјетник као да је подсвјесно пратио ријечи Ван Гога: *Не треба слушати језик умјетника већ језик природе и развијати осјећај за ствари по себи, за стварност, по је много важније него имати очи за слике... Велике ствари не настају на импулсу већ пуштем серија малих ствари које се обједињују.*

Сликарски опус Хилмије Ђатовића можемо сагледати кроз тематске, стилске и феноменолошке особеностима дјела која повезана у слободно интерпретиране цјелине могу да нам предоче креативну енергију умјетника умјереног ка разрјешавању отворених естетских и ликовно-пиктуралних проблемских питања.

Љиљана Зековић | Природа - Божанско поријекло хармоније

„Из циклуса сїремљења“,
уље на платну, 45 x 60 цм, 1980.

„Композиција“,
уље на платну, 90 x 90 цм, 1983.

„Пејзаж 1“,
уље на платну, 80 x 90 цм, 1980.

„Из циклуса сїремљења“,
уље на платну, 45 x 60 цм, 1980.

„Композиција“,
уље на платну, 90 x 90 цм, 1983.

„Пејзаж 2“,
уље на платну, 90 x 90 цм, 1980.

„Пејзаж 3“,
уље на платну, 80 x 90 цм, 1980.

„Композиција“,
уље на платну, 80 x 90 цм, 1983.

Хилмија Ђатовић

рођен је 1933. године у Рожајама. Основну школу завршава у свом родном граду. Средњу уметничку школу започиње у Херцег Новом, тада познатој средњој уметничкој школи у којој су предавали Петар Лубарда, Мило Милуновић и други. Хилмија се истиче вредним учењем и радом у класи са тада вршњаком, данас познатим сликаром Дадом Ђурићем. Након две године прелази у Скопље, у средњу уметничку школу, у којој му, поред осталих, предаје и професор Лазар Личеновски.

Након средње уметничке школе Хилмија Ђатовић уписује се на Академију примењених уметности у Београду и то на другу годину студија као изузетно талентован и креативан студент. Академију примењених уметности, одсек Сликаство завршава у класи професора Винка Градана. На истом факултету завршава и постдипломске студије код професора Рајка Николића, тема магистарског рада „Сликаство у условима савремене архитектуре”. Прво радно искуство у педагошком раду професор Хилмија Ђатовић стиче давне 1957. године у Новом Пазару где, као први дипломирани професор ликовне културе у Санџаку, припрема и прву самосталну, веома запажену изложбу. Након тога одлази за Београд, а недуго затим одлази у Приштину, где у познатој издавачкој кући „Рилиндија” ради као ликовни уредник.

Убрзо се у Приштини отвара Виша педагошка школа и Хилмија Ђатовић добија посао професора на предмету Сликање и цртање. Заједно са неколико колега учествује у оснивању Универзитета и Академије ликовних уметности.

Од самог почетка професор Ђатовић води сликарску класу и за 40 година педагошког рада кроз његову класу пролазе многе генерације, данас веома познатих стваралаца. Професор Ђатовић је учествовао у раду и руковођењу Факултета као шеф катедре за сликарство, шеф департмана ликовних уметности, затим као продекан за наставу, као декан Академије ликовних уметности и председник привременог управног одбора. У пензију одлази 2002. године али у радном односу остаје због изузетних заслуга, као професор на постдипломским студијама. Професор Ђатовић је током своје богате уметничке и педагошке каријере радио на неколико факултета уметности у нашој земљи, у својству гостујућег професора.

Не треба заборавити да је професор Ђатовић био и оснивач Удружења ликовних уметника Косова и Метохије на чијем је челу био дуги низ година у својству председника. Током своје богате каријере професор Ђатовић води СИЗ културе Косова и Метохије у својству покрајинског секретара.

Излагао је на 70 самосталних и више од 300 колективних изложби у земљи и иностранству. Аутор је многих пројеката, споменика, мозаика и мурала. Био је члан УЛУС-а и СУЛУ-а. Дела Хилмије Ђатовића налазе се у многим светским музејима, галеријама и приватним збиркама.

Избор самосталних изложби:

1957. Нови Пазар | Галерија Дома ЈНА
1959. Титоград | Галерија уметности
1959. Сарајево | Галерија Дома ЈНА
1967. Светозарево | Галерија музеја
1969. Приштина | Галерија позоришта – фоаје
1971. Загреб | Галерија Удружења ликовних уметника
1972. Скопље | Галерија Радничког универзитета
1972. Жершов (Пољска) | Галерија савремене уметности
1972. Нова Варош | Галерија Дома културе
1972. Сињез (СССР) | Галерија савремене уметности
1973. Скопље | Галерија савремених уметности – Хамам
1973. Нови Сад | Галерија Удружења ликовних уметника
1973. Катовица (Пољска) | Галерија савремене уметности
1975. Тузла | Галерија југословенског портрета
1978. Букурешт (Румунија) | Галерија модерне уметности
1978. Келн (Немачка) | Галерија савремених уметности
1978. Хиден | Галерија савремених уметности
1979. Базел (Швајцарска) | Галерија савремених уметности
1980. Брчко | Галерија савремених уметности
1980. Дамаск (Сирија) | Музеј модерне уметности
1980. Cozenza (Италија) | Савремена галерија
1981. Аман (Јордан) | Национална галерија
1981. Анкара (Турска) | Национална галерија
1981. Монтреал (Канада) | Галерија савремене уметности
1982. Рожаје | Галерија Дома културе
1983. Титоград | Уметнички павиљон
1983. Приштина | Галерија савремених уметности
1984. Београд | Галерија Графички колектив
1984. Каиро (Египат) | Национална галерија уметности
1985. Грожњан | Галерија Удружења ликовних уметника
1986. Нови Пазар | Галерија Дома културе
1992. Београд | Галерија културног центра
1993. Ниш | Галерија савремене уметности - Павиљон у Тврђави
1993. Приштина | Галерија савремене уметности – Боро и Рамиз
1993. Лесковац | Народни музеј
1996. Крушевац | Галерија Музеја
1996. Чачак | Галерија културног центра
1997. Опово | Галерија савремене уметности
1997. Панчево | Галерија савремене уметности
1998. Приштина | Галерија савремене уметности
1998. Зрењанин | Галерија савремене уметности - Ечка
1999. Бар | Галерија „Велимир. А. Лековић“
1999. Рожаје | Галерија дома културе
2000. Нови сад | Галерија Мали ликовни салон
2000. Петровац | Галерија „Црвена комуна“
2001. Бор | Галерија „Велимир. А. Лековић“
2002. Сарајево | Галерија „Препород“
2003. Нови сад | Галерија уметности
2003. Крагујевац | Музеј града крагујевца
2003. Краљево | Галерија „Маржик“
2004. Нови Пазар | Галерија „Сопоћанска виђења“
2006. Рожаје | Галерија дома културе
2006. Нови Пазар | Галерија Мултимедијалног центра
2008. Ниш | Галерија савремене уметности
2009. Подгорица | Умјетнички павиљон
2010. Берлин (Немачка) | Галерија „Прима Центар“
2011. Тиват | Галерија културног центра „Бућа“

Награде:

1964. Приштина | Децембарска награда за сликарство САП Косово
1971. Београд | награда КПЗ Србије на „Октобарском салону“
Рожаје | награда „30. септембар“
1973. Приштина | награда УЛУК –а
Приштина | награда УЛУК –а
1974. Приштина | награда „Јединство“
1975. Тузла | откупна награда на 3. Изложби југословенског портрета
Цетиње | откупна награда „Салон 13. новембар“
1977. Сомбор, откупна награда „15. Ликовна јесен“
1979. Тузла | откупна награда „Југословенски портрет“
1980. Приштина | награда за цртеж УЛУК-а
1981. Приштина | награда за слику УЛУК-а
1982. Приштина | награда УЛУК-а
Приштина | награда салона
1983. Приштина | Новембарска награда града
1985. Приштина | награда УЛУК –а
1988. Пљевља | награда „Пиво Караматијевић“
2000. Рожаје | награда града Рожаје
2006. Награда за животни рад и остварење у култури НБВ-а „Дукат Иса-бега Исаковића“
2007. Награда СУЛУ-а за животно дело и стваралаштво за област уметности и ликовног стваралаштва

Признања:

1963. Скопље, признање градске Скупштине на изложби у Скопљу
1971. Приштина, признање градске Скупштине
Светозарево, признање Радничког универзитета
1982. Приштина, признање УЛУК-а
2011. Национално признање за врхунски допринос у уметности

Одликовања:

1979. Орден са сребрним венцем

Списак изложених слика:

1. „**Пејзаж 4**“,
уље на платну, 80 x 90 cm, 1980.

2. „**Из циклуса сиремљења**“,
уље на платну, 45 x 60 cm, 1980.

3. „**Композиција**“,
уље на платну, 90 x 90 cm, 1983.

4. „**Пејзаж 1**“,
уље на платну, 80 x 90 cm, 1980.

5. „**Из циклуса сиремљења**“,
уље на платну, 45 x 60 cm, 1980.

6. „**Композиција**“,
уље на платну, 80 x 90 cm, 1983.

7. „**Пејзаж 2**“,
уље на платну, 90 x 90 cm, 1980.

8. „**Пејзаж 3**“,
уље на платну, 80 x 90 cm, 1980.

9. „**Композиција**“,
уље на платну, 80 x 90 cm, 1983.

10. „**Композиција**“,
уље на платну, 80 x 90 cm, 1983.

Издавач
ФАКУЛТЕТ УМЕТНОСТИ
УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ
Звечан – Косовска Митровица

За издавача
Проф. мр Естер Милентијевић,
декан Факултета

Организатор
ГАЛЕРИЈА ФУ
Дрварска 6
Косовска Митровица
тел. +381 28 497 924
e-mail: galerija@art.pr.ac.rs
www.art.pr.ac.rs

Савет Галерије ФУ
Др Бранка Гугољ, ванредни професор
Мр Никос Арванитидис, ванредни професор
Др ум. Анђела Мујчић, доцент
Др ум. Невена Поповић, доцент
Тамара Пешић, доцент

Уредник каталога
Др ум. Сузана Вучковић, редовни професор

Дизајн каталога
Наташа Гвоздовић Матовић, стручни сарадник

Штампа
Факултет уметности у Приштини
Звечан - Косовска Митровица

Тираж
50 ком.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

75.071.1:929 Ћатовић, Х.(083.824)
75(497.11)"20"(083.824)

ЋАТОВИЋ, Хилмија, 1933-2017

Изложба слика Хилмије Ћатовића : природа божанско порекло хармоније : Галерија Факултета уметности Универзитета у Приштини, Звечан - Косовска Митровица, 14. јун - 28. јун 2023. / [уредник каталога Сузана Вучковић]. - Звечан ; Косовска Митровица : Факултет уметности Универзитета у Приштини, 2023 (Звечан ; Косовска Митровица : Факултет уметности Универзитета у Приштини). - 14 стр. : репродукције ; 21 x 21 cm

Кор. насл. - Тираж 50. - Хилмија Ћатовић: стр. 12.

ISBN 978-86-83113-67-5

а) Ћатовић, Хилмија (1933-2017) -- Сlike -- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 116998665

Корице:
„Композиција“,
уље на платну, 80 x 90 cm, 1983.

